

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

11 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

judecând fără citarea părților recursurile ordinare, declarate de către avocații Popescu Ion și Medeleanu Roman în numele inculpatului Malic Andrei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 16 octombrie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Malic Andrei Xxxxx, născut la xxxxx, domiciliat în mun. Xxxxx, str. Xxxxx, ap. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 19.04.2017-16.10.2017;

2. Instanța de apel: 25.01.2018 - 04.04.2018;

3. Instanța de recurs: 22.03.2019-11.06.2019.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 16 octombrie 2017 Malic Andrei Xxxxx a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Codul penal și, în baza acestei Legi, i s-a stabilit pedeapsa de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 3 ani.

Conform art. 85 alin. (1) Codul penal, la pedeapsa aplicată prin noua sentință s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 30 octombrie 2006, modificată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 decembrie 2006 și încheierea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 12 decembrie 2016, corectată prin încheierea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 07 martie 2017, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 4 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Codița Raia a fost admisă integral. S-a dispus încasarea de la Malic Andrei în beneficiul lui Codița Raia prejudiciul material cauzat prin infracțiune în sumă de 6.999 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Malic Andrei, la data de 27 iulie 2016, aflându-se în incinta magazinului nr.10 a SRL „Unifun” amplasat pe str. Alecu Russo, 1/1 din mun. Chișinău, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, asumându-și obligația de a achita în rate prețul telefonului mobil de model „Samsung J710FDS Black Actia” cu IMEI xxxxx, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit de la Codița Alexandru, telefonul mobil vizat la preț de 6999 MDL, pe care l-a însușit fără a achita în rate prețul

acestui, astfel, cauzând părții vătămate Codița Raia, prejudiciu material considerabil în sumă de 6999 MDL.

Acțiunile inculpatului Malic Andrei au fost calificate în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Codul penal, după semnele - *escrocheria, adică dobândirea bunurilor altor persoane prin abuz de încredere, cu cauzare de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința, menționată, a fost atacată cu apel de către avocatul Popescu Ion în numele inculpatului Malic Andrei, în termeni legali, solicitând admiterea apelului, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă achitarea inculpatului, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea cerințelor a invocat că învinuirea înaintată și starea de fapt constatată de instanța de judecată nu și-a găsit pe deplin confirmarea în cadrul cercetării judecătorești, iar probele administrate de către instanța de judecată nu au dat temei de a concluziona, că în cazul dat există probe suficiente care stabilesc cu certitudine lipsa în acțiunile inculpatului Malic Andrei a elementelor infracțiunii imputate. Declarațiile dnei Codița Raisa nu corespund circumstanțelor stabilite deoarece diferă începând cu conținutul plângerii și cu cele date în cadrul ședinței de judecată. Aceste declarații sunt date cu scopul de a fi achitat creditul. Partea vătămată Codița Raia nu a achitat careva sume în achitarea creditului. Așa dar, urmările prejudiciabile lipsesc. Prin aceste circumstanțe se dovedește că inculpatul nu a avut scopul de a dobândi ilicit, prin înșelăciune și abuz de încredere telefonul mobil. Declarațiile martorului în cauză nu confirmă învinuirea adusă lui Malic Andrei, nu au tangență cu circumstanțele învinuirii și ele nici nu conțin informații clare despre relațiile de credit, deoarece, în pofida stării de sănătate, martorul nu ține minte toate circumstanțele cauzei. Inculpatul în faza de urmărire penală a dat declarații detaliate cu privire la cele întâmplate și a menționat că creditul nu a fost stins deoarece au parvenit circumstanțe nefericite. De asemenea, a menționat că ulterior creditul a fost achitat integral, inclusiv și penalitățile. Nu a avut intenția de a-l minți pe Codița Alexandru și nu cunoștea că ultimul nu are țineri de minte. Cu certitudine lipsește vinovăția inculpatului în cele întâmplate. La fel, instanța în mod abuziv a admis acțiunea civilă. La materialele cauzei este prezent bonul de plată care dovedește achitarea integrală a creditului. De asemenea, partea vătămată Codița Raisa nu a avut careva pretenții odată ce creditul a fost achitat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2018 a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului Popescu Ion în numele inculpatului și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Malic Andrei a săvârșit infracțiunea imputată lui. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei,

concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel că, vinovăția inculpatului Malic Andrei în comiterea infracțiunii este confirmată prin cumulul de probe cercetate, ce coroborează între ele și anume prin: declarațiile părții vătămate Codița Raisa (f.d. 114-115, Vol. I); declarațiile martorilor Codița Alexandru (f.d. 116, vol. I); certificatele medicale anexate la dosar dovedesc că martorul Codița Alexandru este încadrat în grad de dezabilitate (f. d. 106-111); înștiințare 902 (f.d. 8); plângerea SRL „Easy Credit” privind încheierea frauduloasă a contractului de împrumut (f.d. 11); plângerea părții vătămate Codița Raia (f.d. 15); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, unde partea vătămată a recunoscut inculpatul (f.d. 40-42); contractul de împrumut nr. xxxxx din 27.06.2016, încheiat între Alexandru Codița și SRL „Easy Credit”, privind procurarea unui telefon mobil în sumă de 6.999 lei (f.d. 43-50); ordinele de plată din 12.04.17 și 13.07.17, care confirmă achitarea de către Codița Alexandru către SRL „Easy Credit” a sumelor contractului de împrumut - 10.170 lei și 3.000 lei (f.d. 105).

Astfel, analizând declarațiile părții vătămate Codița Raisa, martorului Codița Alexandru, certificatelor medicale anexate la dosar, dovedesc că martorul Codița Alexandru este încadrat în grad de dezabilitate, înștiințării 902, plângerii SRL „Easy Credit”, plângerii părții vătămate Codița Raia, procesului-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, contractul de împrumut nr. xxxxx din 27.06.2016, ordinele de plată din 12.04.17 și 13.07.17 și apreciindu-le, din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, analizate, instanța de apel a constatat că ele demonstrează cu certitudine vina inculpatului Malic Andrei în comiterea infracțiunii imputate și care combat argumentele declarate de către inculpat.

Instanța de apel a conchis că, declarațiile depuse de către inculpatul Malic Andrei, prin care nu-și recunoaște vina în comiterea infracțiunilor imputate lui, sunt declarații ce nu corespund adevărului, depuse în încercarea de a se eschiva de la răspunderea penală și se combat prin probele analizate și apreciate mai sus, prin prisma prevederilor art. 101 Codul de procedură penală.

Astfel, instanța de apel, cu certitudine a constatat că, acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii imputate lui. Instanța a menționat că achitarea creditului și a penalităților a survenit ca consecință a pornirii cauzei penale respective. Inculpatul, în acest sens având intenția de a camufla adevărata intenție a acțiunilor sale. De asemenea, a menționat că acțiunile părții vătămate sunt îndreptate pentru a nu suferi prejudicii materiale, reieșind din poziția de vulnerabilitate a familiei respective. Astfel, partea vătămată chiar dacă a rămas satisfăcută cu faptul că datoria respectivă a fost lichidată asta nu înseamnă că inculpatul nu a săvârșit infracțiunea imputată lui. Divergențele referitor la declarațiile părții vătămate nu schimbă mersul soluției respective. Or, fapta produsă este corect constatată de instanța de fond. Iar divergențele menționate nu reprezintă temei de a nu încadra fapta respectivă conform infracțiunii imputate.

Instanța de apel a menționat faptul că, argumentele invocate de avocatul inculpatului în apel au fost combătute prin sentința primei instanțe. Cu privire la

declarațiile inculpatului care menționează că el nu a comis fapta imputată, totodată, invocând, că nu a avut intenții de a-l înșela, reprezintă doar o modalitate a inculpatului a duce instanța în eroare. Simpla invocare că el nu a comis infracțiunea imputată nu poate să combată totalitatea probelor prezentate de învinuire care cu certitudine indică la fapta că anume Malic Andrei a comis infracțiunea impută lui.

Cu privire la declarațiile inculpatului care menționează că despre învinuire a aflat în cadrul ședinței de judecată, reprezintă declarații ce nu corespund adevărului. La materialele cauzei este prezent procesul-verbal de audiere a sa în calitate de bănuit (f.d. 59) cât și ordonanța de punere sub învinuire și procesul-verbal de audiere a sa în calitate de învinuit (f.d.62-64). Iar celelalte chestiuni invocate în cerere nu au tangență cu cauza respectivă.

Referitor la pedeapsă, instanța de apel a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Codul penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. De asemenea, prima instanță făcând referire la art. 34 și 82 alin. (2) Codul penal, corect a ținut cont de faptul că, inculpatul Malic Andrei a comis infracțiunea respectivă fiind în stare de recidivă.

Conform art. 16 alin. (4) Codul penal, infracțiunea săvârșită de către Malic Andrei, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor grave. Circumstanțe atenuante conform prevederilor art. 76 Codul penal, nu au fost stabilite. Ca circumstanță agravantă cu referire la art. 77 Codul penal, prima instanță corect a constatat faptul că, inculpatul anterior a săvârșit o infracțiune similară. Astfel, instanța de apel a considerat că instanța de fond corect a conchis că inculpatul trebuie să poarte răspundere penală pentru faptele săvârșite în condițiile sus-indicate și a considerat că îndreptarea și reeducarea lui este posibilă doar cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare. Pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Codul penal, i-a aplicat pedeapsa în mărime de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 3 ani. De asemenea, conform art. 85 alin. (1) Codul penal, la pedeapsa aplicată prin noua sentință s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 30.10.2006, modificată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25.12.2006 și încheierea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 12.12.2016, corectată prin încheierea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 07.03.2017, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 4 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Totodată instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a stabilit mărimea prejudiciului material cauzat în urma comiterii infracțiunii respective în mărime de 6999 lei.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar*, la data de 18 mai 2018, de către avocatul Popescu Ion în numele inculpatului Malic Andrei și la data de 30 mai 2018 de către avocatul Medeleanu Roman în numele aceluiași inculpat.

6.1 Avocatul Popescu Ion indicând la temeiurile de casare a deciziei pct. 6), 8) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a sentinței și a deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată invocând aceleași argumente din cererea de apel.

6.2 Avocatul Medeleanu Roman indicând la temeiurile de casare a deciziei pct. 6), 8) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a sentinței și a deciziei, cu dispunerea achitării lui Malic Andrei, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Apărarea consideră că instanța de fond și de apel neîntemeiat a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului Malic Andrei, recunoscându-l vinovat și fiindu-i stabilită o pedeapsă penală, în final fiind adoptată o hotărâre neîntemeiată și ilegală.

Remarcă recurentul că, asupra tuturor motivelor care au fost invocate în cererea de apel înaintată de apărare, instanța de apel, fără a-și motiva soluția, tranșant a concluzionat că argumentele invocate de către apărare nu pot fi luate în considerație, fără a se pronunța asupra acestora.

Respectiv, instanța de fond și de apel la adoptarea hotărârii de condamnare urma să se conducă de probele administrate în cadrul ședințelor de judecată și în acest context consideră că instanțele inferioare greșit au pus la bază doar declarațiile părții vătămate Codița Raia, neexistând mai mult nici o probă referitor la latura subiectivă și la latura obiectivă a componentei date de infracțiune.

În baza unei analize a materialului probator pe această cauză penală, apărarea a constatat că de către acuzare nu a fost prezentată nici o probă care ar confirma faptul comiterii de către Malic Andrei a infracțiunii de escrocherie.

Menționează avocatul că, din probele administrate nu urmează cu certitudine dobândirea ilicită a bunurilor, prin înșelăciune de la Codița Alexandru a mijloacelor financiare în sumă de 6999.

Respectiv, vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției de nevinovăție, cercetând toate probele prezentate, a stabilit fapta incriminată ca infracțiune, iar îndoielile care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului.

Apărarea a menționat că, instanța de fond și de apel greșit au ajuns la concluzia privind existența laturii obiective a componentei date de infracțiune prevăzute la art. 190 Cod penal și anume escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor al persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere.

De asemenea, recurentul a menționat și despre declarațiile inculpatului care a declarat nu a avut intenția de a-l înșela pe Codița Alexandru, ci de a-și onora anumite angajamente în vederea rambursării sumelor datorate.

De asemenea, apărarea a considerat că din cumulul de probe nu a fost probată întrunirea laturii subiective a infracțiunii imputate care se caracterizează prin intenție directă. Motivul infracțiunii în cauză constă, în principal, în interes material.

De fapt între partea vătămată și Malic Andrei sunt prezente relații de ordin civil.

7. La recursul ordinar declarat de către avocații Popescu Ion și Medeleanu Roman în numele inculpatului Malic Andrei, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod procedură penală, procurorul a depus referință, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că, criticile formulate de autorii recursurilor nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii recurate, ca fiind ilegale, or, reaprecierea probelor, soluție propusă de autori, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

Deci, criticile formulate de recurenți în partea ce ține de aprecierea probelor nu conțin indicii erorilor de drept și, respectiv, nu sunt motivate sub aspectul hotărârii contestate, ca fiind ilegală.

Așadar, acuzarea a considerat că, instanța de apel a examinat cauza penală de învinuirea a lui Andrei Malic, în strictă conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, indicând în procesul verbal al ședinței de judecată probele cercetate.

8. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul ordinar declarat de către avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului urmează a fi respins, iar recursul ordinar declarat de către avocatul Popescu Ion în numele inculpatului urmează a fi admis, însă din alte motive decât cele indicate de recurent, din următoarele considerente.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Popescu Ion în numele inculpatului.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre dacă nu se agravează situația condamnatului.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul,

verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal lărgit menționează că, recurentul drept temeiuri pentru declararea recursului, a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, care prevăd că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că, aceste temeiuri de recurs invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, deoarece instanța de apel în decizie s-a expus suficient de detaliat și argumentat asupra acestor chestiuni, iar instanța de recurs ordinar nu identifică nici un temei de a interveni în decizia instanței de apel sub aceste aspecte, acceptând și însușind motivarea acesteia.

Astfel, cu referire la alegațiile recurentului descrise în pct. 6.1 și 3.1 a prezentei decizii, Colegiul penal lărgit constată că, acestea sunt neîntemeiate și nu se acceptă, deoarece constituie opinia subiectivă a recurentului, care își manifestă dezacordul cu confirmarea vinovăției inculpatului, care a fost constatată corect de către instanțele de fond care s-au expus argumentat asupra acestor chestiuni invocate de către recurent și just au ajuns la concluzia referitoare la vinovăția inculpatului Malic A. în săvârșirea infracțiunii de escrocherie, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor constatări nu se identifică de instanța de recurs ordinar.

Totodată, instanța de recurs menționează faptul că, recurentul își motivează solicitările prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele invocate de reapreciere a probelor nu se conțin în temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, astfel că criticile formulate împotriva hotărârii judecătorești atacate nu se confirmă în instanța de recurs ordinar. Colegiul penal lărgit subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, când acestea demonstrează cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare.

Or, în cazul în care instanțele și-au motivat hotărârile luate, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*cauza Albert vs. România din 16.02.2010*).

Totodată, în temeiul prevederilor legale sus enunțate, analizând textul deciziei instanței de apel, în raport cu argumentele invocate în apelul declarat, în viziunea Colegiului penal lărgit, această instanță și-a motivat soluția adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la motivele apelului declarat, iar autorul recursului, de fapt, nu aduce careva argumente noi, ce ar combate concluzia instanței de apel privind

vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate. În principiu, instanța de apel a respectat rigorile ce se regăsesc în dispozițiile art. 414, 417 Cod de procedură penală, pronunțându-se motivat asupra argumentelor esențiale ale apelului, ceea ce exclude prezența temeiurilor pentru recurs invocate și prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Din textul recursului declarat sub aspectul prezenței temeiului de casare prevăzut de pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit reține că, recurentul invocă, precum că din cumulul de probe administrat la judecarea prezentei cauze nu s-a confirmat în acțiunile inculpatului elementele constitutive ale infracțiunii, deoarece nu a avut intenția de a-l înșela pe Codița A., iar în acțiunile acestuia lipsește vinovăția.

La acest capitol, instanța de recurs reține că faptul că inculpatul a creat martorului Codița A. impresii false referitor la faptul că necesită mijloace bănești întru desfășurarea activității comerciale, fapt ce a determinat martorul să-l creadă și să încheie contractul de împrumut, cu transmiterea inculpatului a telefonului mobil procurat în credit, crezând că inculpatul va achita ratele, însă ultimul a dispărut într-o direcție necunoscută și nu răspundea la telefon, fapt ce se confirmă prin probele cercetate și verificate de instanța de apel și menționate în pct. 5 al prezentei decizii și anume:

- declarațiile inculpatului, care a menționat că s-a întâlnit cu Codița A. cerând ajutor material, de la el pentru a deschide un business, i-a propus lui Codița A. să ia un telefon în credit, promițându-i că va achita toate ratele, la ce ultimul a fost de acord;

- declarațiile părții vătămate Codița R., care a menționat că inculpatul l-a amăgit pe fiul său Codița A., să i-a pe numele său în credit un telefon mobil, promițându-i că va achita el ratele creditului, însă inculpatul l-a înșelat. Astfel fiul său a semnat contractul de credit iar inculpatul a luat telefonul și a dispărut de la domiciliu și nu răspundea la telefon, a așteptat 5 luni ca inculpatul să achite creditul, după care l-a achitat ea;

- declarațiile martorului Codița A. care a menționat că de la părinți a aflat că a dat buletinul său de identitate inculpatului, cu care acesta a procurat pe numele său un telefon mobil;

- contractul de împrumut nr. xxxxx din 27.06.2016, încheiat între Codița A. și SRL „Easy Credit”, privind procurarea unui telefon mobil în sumă de 6999 lei;

- ordinele de plată din 12.04.2017 și 13.07.2017, care confirmă achitarea de către Codița A. către SRL „Easy Credit”, a sumelor contractului de împrumut – 10170 lei și 3000lei.

Astfel, instanța de recurs, stabilește că inculpatul încă la momentul intrării în stăpânire asupra telefonului mobil, urmărea scopul de a-l sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat, or acesta imediat după ce a luat telefonul mobil a dispărut de la domiciliu și nu răspundea la telefon, iar partea vătămată Codița R. a așteptat 5 luni ca inculpatul să achite creditul, însă acesta nu l-a achitat.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține acțiunile realizate prin rea-credință și înșelăciune de către inculpat au depășit cadrul unui „raport juridic civil”, astfel, inculpatul Malic A. a manifestat rea-credință, respectiv, acesta a creat martorului Codița A. impresii false referitor la faptul că necesită mijloace bănești întru desfășurarea activității comerciale fapt ce a determinat martorul să-l creadă și să încheie contractul de împrumut, cu transmiterea inculpatului a telefonului mobil procurat în credit, crezând că inculpatul va achita ratele, pentru ca ulterior după primirea telefonului mobil să se eschiveze intenționat de la executarea obligațiilor. Or, aceste împrejurări demonstrează că inculpatul de la bun început avea intenția de a însuși telefonul mobil, fără a-și onora obligațiile asumate de a achita ratele pentru acesta, fapt ce confirmă vinovăția acestuia sub formă de intenție directă.

Cu referire la critica recurentului, precum că instanțele de judecată greșit au admis integral acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Codița R., Colegiul penal verificând actele și lucrările dosarului constată, că în cuprinsul filei 208-verso-209 v. I, în decizie, se motivează corespunzător, că partea vătămată a solicitat suma prejudiciului material în mărime de 6999 lei, astfel corect s-a dispus a încasa suma cauzată în urma comiterii unei infracțiuni, care a creat efectiv prejudiciul părții vătămate.

Totodată, instanța de recurs relevă, că conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece cauza și în baza temeiurilor neinvocate, dar fără a agrava situația condamnaților.

Colegiul penal lărgit, consideră că în prezenta speță este incident temeiul pentru recurs stipulat la pct. 13) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume – *a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.*

Potrivit prevederilor art. 113 Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători, iar noțiunea de calificare a infracțiunii cuprinde determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit indică că, prin hotărârile instanțelor de fond în sarcina inculpatului Malic Andrei, a fost reținut faptul că la data de 27 iulie 2016, aflându-se în incinta magazinului nr.10 a SRL „Unifun” amplasat pe str. Alecu Russo, 1/1 din mun. Chișinău, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, asumându-și obligația de a achita în rate prețul telefonului mobil de model „Samsung J710FDS Black Actia” cu IMEI xxxxx, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit de la Codița Alexandru, telefonul mobil vizat la preț de 6999 lei, pe care la însușit fără a achita în rate prețul acestuia, astfel, cauzând părții vătămate Codița Raia, un prejudiciu material considerabil în sumă de 6999 lei.

Toate aceste circumstanțe constatate de către instanța de fond și instanța de apel sunt pe deplin reținute și de către Colegiul penal lărgit ca fiind dovedite prin cumulul de probe apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod procedură

penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc vinovăția inculpatului.

Astfel, acțiunile inculpatului Malic A. au fost încadrate atât de prima instanță cât și de instanța de apel în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, - *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

Verificând încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în baza probelor cercetate detaliat de către prima instanță și cea de apel, instanța de recurs consideră necesar de a le reîncadra, reieșind din prevederile art. 10 Cod penal, al Legii nr. 179 din 26.07.2018 pentru modificarea unor acte legislative, în vigoare din 17.08.2018, adoptată după emiterea deciziei instanței de apel, prin care au survenit noile modificări la art. 190 Cod penal.

Astfel, potrivit noilor prevederi, se consideră infracțiune de escrocherie, art. 190 alin. (1) Cod penal *"dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile,"* totodată fiind abrogat indicile calificativ prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, *"cu cauzarea de daune în proporții considerabile"*.

Având în vedere cele menționate, Colegiul penal lărgit consideră necesar de a casa sentința și decizia, în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului și a stabilirii pedepsei, ținând cont de dispozițiile din art. 10 alin. (1) Cod penal, care prevede că *"Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale."*

Pe cale de consecință Colegiul penal lărgit, ține să menționeze că din conținutul noilor modificări ale art. 190 Cod penal, reiese că legislatorul a concretizat acțiunile și consecințele prejudiciabile prin care se comite infracțiunea de escrocherie *"dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau mai multor persoane care a cauzat daune considerabile"*, mai mult, legislatorul a adoptat un concept mai concret a metodelor prin care se comite dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, în cazul de escrocherie și anume: a) prin inducerea în eroare a uneia sau mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase; b) prin inducerea în eroare a unei sau mai multor persoane prin prezentarea ca mincinoasă a unei fapte adevărate.

Astfel, instanța de recurs subliniază faptul că, prin modificările legislative ale art. 190 Cod penal, nu s-au decriminalizat acțiunile inculpatului Malic A., legislatorul nu a schimbat conceptul de escrocherie sau conținutul ei, ci ținând cont de recomandările CEDO, recomandările naționale și internaționale, precum și de

Hotărârile Curții Constituționale a RM privitor la claritatea și previzibilitatea normei penale, a înlocuit sintagmele prea generale, cum erau „ înșelăciunea sau abuzul de încredere”, cu fapte prejudiciabile, metode și mijloace de comitere a escrocheriei mai concrete, mai clare.

Prin urmare instanța de recurs, ajunge la concluzia că acțiunile inculpatului Malic G. urmează a fi reîncadrate în baza art. 190 alin. (1) Cod penal (redacția 26.07.2018) cu indicii calificativi „dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a lui Codița A. prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase care constă în desfășurarea activității comerciale, apoi prin comportament viclean, asumându-și obligația de a achita în rate prețul telefonului mobil de model „Samsung J710FDS Black Actia” cu IMEI xxxxxx, a dobândit de la Codița A., telefonul mobil vizat la preț de 6999 lei, pe care la însușit fără a achita în rate prețul acestuia, astfel, cauzând părții vătămate Codița Raia, un prejudiciu material considerabil în sumă de 6999 lei”

De asemenea, Colegiul penal lărgit consemnează că, la stabilirea pedepsei inculpatului va ține cont în deplină măsură de prevederile art. 75 Cod penal, care stipulează că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod.

Criteriile generale de individualizare a pedepsei pot fi definite ca fiind acele reguli, principii, prevăzute în Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seamă la stabilirea felului, duratei ori cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului pînă sau după săvârșirea infracțiunii.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Colegiul penal lărgit la individualizarea pedepsei inculpatului va ține cont în măsura deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite care se atribuie la categoria infracțiunilor grave, de faptul că circumstanțe atenuante și agravante în conformitate cu prevederile art. 76, 77 Cod penal, nu au fost stabilite, precum și influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia. Colegiul penal lărgit consideră necesar de a ține cont la stabilirea pedepsei inculpatului Malic A. și de faptul că, acesta a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 30 octombrie 2006, modificată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 decembrie 2006 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 189 alin. (3) lit. b) Cod penal, prin aplicarea art. 85 alin. (1) Cod penal, cu comasarea deciziei Tribunalului Chișinău din 02 iulie 2002, definitiv la 10 ani 6 luni închisoare, în penitenciar de tip închis și amendă în mărime de 1000 unități convenționale (f.d. 65-76 v. I). Prin încheierea Judecătoriei Leova din 28.12.2015 (f.d.77 v. I), corectată prin

încheierea Judecătorei Leova din 22 februarie 2017 (f.d.80 v. I), a fost eliberat condiționat înainte de termen cu 1 an 4 luni 4 zile. Prin încheierea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 12 decembrie 2016, corectată prin încheierea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 07 martie 2017 (f.d.134 v. I), a fost anulată liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea lui Malic A. pentru executarea termenului de pedeapsă neexecutat de 1 an 4 luni 4 zile, cu anunțarea acestuia în căutare. Conform procesului-verbal de reținere Malic A. a fost reținut la data de 16.01.2017 (f.d.135)

Astfel, inculpatul Malic A. a săvârșit o nouă infracțiune, până la expirarea termenului prevăzut de art. 111 alin. (1) lit. h) Cod penal, care prevede stingerea antecedentelor penale, adică în stare de recidivă, conform prevederilor art. 34 alin. (1) Cod penal.

Prin urmare, având în vedere cele constatate, instanța de recurs ajunge la concluzia de a aplica inculpatului Malic A. pedeapsa sub formă de închisoare, în limitele sancțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal (red. 26.07.2018), cu executarea pedepsei în conformitate cu prevederile art. 72 alin. (3) Cod penal în penitenciar de tip semiînchis, care va asigura realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la reeducarea inculpatului, la formarea unei noi atitudini a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale.

La fel se vor aplica prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal, care stabilesc regulile de aplicare a pedepsei în cazul unui cumul de sentințe, astfel instanța va adăuga la pedeapsa aplicată, parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 30 octombrie 2006, modificată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 decembrie 2006 și încheierea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 12 decembrie 2016, corectată prin încheierea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 07 martie 2017, care constituie 1 an 4 luni și 4 zile.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține că la data de adoptării sentinței la 16 octombrie 2017, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin încheierea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 12 decembrie 2016, constituia 7 luni și 4 zile, deoarece Malic A. a fost reținut la 16.01.2017. Reieșind din cele expuse, instanța de recurs în conformitate cu prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal, consideră necesar a adăuga parțial, la pedeapsa aplicată prin prezenta decizie partea neexecutată a pedepsei, stabilite prin încheierea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 12 decembrie 2016, corectată prin încheierea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 07 martie 2017, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În atare circumstanțe Colegiul penal lărgit, consideră că recursul ordinar declarat de către avocatul Popescu Ion în numele inculpatului urmează a fi admis din alte motive decât cele indicate de recurent, cu casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2018 și sentinței Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani din 16 octombrie 2017 în latura penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri, în această parte.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului.

Colegiul penal lărgit reține că recurentul a depus cererea de recurs în numele inculpatului, anexând mandatul avocatului Medeleanu R. pentru instanța de recurs, din 30 mai 2018 (f.d. 25, vol. II), nefiind semnat pe verso de către Malic A., nici cererea de recurs ordinar nu a fost semnată de către inculpat.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că modalitatea de confirmare a împuternicirilor oferite de către inculpat apărătorului său, este reglementată de către legiuitor în dispoziția art. 70 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, unde este stipulat că avocatul ales poate fi admis în procesul penal în calitate de apărător la invitația bănuitului, învinuitului, inculpatului, reprezentantului legal al acestuia, precum și la solicitarea altor persoane cu consimțământul persoanelor interesele cărora urmează să le apere. Prin urmare, avocatul care a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel anexează mandatul, care urmează a fi completat în corespundere cu cerințele expuse în Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28.02.2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului. Astfel, în mandatul prezentat, în mod obligatoriu, pe recto se va indica că avocatul este împuternicit pe cauza penală concretă să declare în numele inculpatului recurs ordinar la Curtea Supremă de Justiție, iar pe verso se va indica numele, prenumele și semnătura inculpatului (pct. 6, subpct. 2) lit. a¹), b) din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28.02.2013).

Astfel, nu s-a putut demonstra faptul că inculpatul a dat acordul ca avocatul Medeleanu R. să-i reprezinte interesele în calitate de apărător în instanța de judecată și în mod expres dreptul de a întocmi, semna și depune cererea de recurs în numele său.

Colegiul penal lărgit reține că în cazurile când se constată că lipsește semnătura inculpatului de pe verso mandatului, din motive de imposibilitate de a o aplica, recurentul trebuie să anexeze la recurs o cerere scrisă personal de către inculpat și semnată de acesta sau, după caz, procura în original, iar pentru a se evita orice confuziune asupra veridicității semnăturii aplicate pe cererea dată cu ea a titularului cererii (inculpatului) este necesară legalizarea semnăturii în conformitate cu legislația în vigoare.

În acest context, Colegiul penal reiterează că, potrivit alin. (8) al art. 70 Cod de procedură penală, persoana care pretinde să participe în cauza dată în calitate de apărător, dar nu prezintă documentele ce îi confirmă calitatea și împuternicirile de apărător nu este admisă să participe la desfășurarea procesului penal în calitatea respectivă, or cererea de recurs ordinar înaintată de avocatul Medeleanu R. în numele inculpatului Malic A., este inadmisibilă, Colegiul penal lărgit nu se va expune asupra fondului recursului, lăsând fără apreciere argumentele invocate de recurentul Medeleanu R., întrucât soluția de respingere a recursului ca inadmisibil nu implică o verificare a hotărârilor atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acestora decât în cadrul unui recurs ordinar exercitat în mod legal.

Generalizând asupra celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide de a respinge recursul ordinar declarat de către avocatul Medeleanu Roman, ca inadmisibil.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.1) și pct. 2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Malic Andrei.

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Popescu Ion în numele inculpatului Malic Andrei, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2018 și sentința Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 16 octombrie 2017 în latura penală, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre în această parte, prin care:

Malic Andrei Xxxxx se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal (redacția Legii nr. 179 din 26.07.2018) și, în baza acestei Legi, i se stabilește pedeapsa de 2 ani 6 luni închisoare.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa aplicată se adăugă parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 30 octombrie 2006, modificată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 decembrie 2006 și încheierea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 12 decembrie 2016, corectată prin încheierea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 07 martie 2017, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei stabilite lui *Malic Andrei Xxxxx* urmează a fi calculat din 11 iunie 2019, cu includerea în acest termen perioada aflării acestuia sub arest din 16.10.2017 până la 11.06.2019.

În rest, dispozițiile hotărârii contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **11 iulie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor